

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za prava žena i jednakost spolova

2013/2169(INI)

24.1.2014

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za vanjske poslove

o iskorjenjivanju mučenja u svijetu
(2013/2169(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Marina Yannakoudakis

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325 o ženama, miru i sigurnosti (UNSCR 1325), Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), program djelovanja usvojen na Međunarodnoj konferenciji o stanovništvu i razvoju i Pekinšku platformu za djelovanje te završne dokumente preglednih konferencija,
- A. budući da su u kontekstu mučenja osobito ranjive skupine žene, djeca, pritvorenici, zatvorenici, izbjeglice, tražitelji azila, interno raseljene osobe, migranti te oni koji su diskriminirani na temelju svoje etničke pripadnosti, vjerskih ili drugih uvjerenja, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta;
- B. budući da je veća vjerojatnost da žene budu žrtve seksualnog mučenja i mučenja zasnovanog na spolu i u mirnodopskim i u ratnim uvjetima;
- C. budući da žene i djevojčice u pravilu trpe nerazmjerne više nasilja, osobito onoga seksualne prirode, i u razdobljima mira i tijekom oružanih sukoba;
- D. budući da su mučenje i ostali oblici okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja među najgnusnijim povredama ljudskih prava, ljudskog integriteta i dostojanstva koje postoje u svijetu u današnje vrijeme;
- E. budući da države često ignoriraju ili niječu nasilje na temelju spola, čime odbijaju žrtvama pružiti potrebnu pomoć i zaštitu ili osuditi počinitelja te se stoga mnogi slučajevi nasilja te vrste ne prijavljuju;
- F. budući da genitalno sakaćenje žena predstavlja kršenje Konvencije UN-a protiv mučenja;
- G. budući da je Komisija UN-a za status žena pozvala na zabranu kamenovanja i navela ga kao oblik mučenja;
- H. budući da je posebni izvjestitelj UN-a za izvanzakonska, prijeka i proizvoljna pogubljenja potvrdio da su pripadnici skupine LGBT „izloženiji nasilju i zlouporabi ljudskih prava”;
- I. budući da se smjernicama EU-a u vezi s mučenjem i drugim oblicima okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koje su ažurirane 2012. utvrđuju da su žene jedna od skupina kojima je potrebna posebna zaštita; ponovno naglašava važnost prepoznavanja oblika mučenja i ponižavajućeg postupanja usmjerenih na spol;
- J. budući da se mučenjem ostavljaju trajne posljedice na fizičko i mentalno zdravlje žrtava;
- 1. snažno potiče EU da uvjetovanom pomoći osigura da treće zemlje štite sva ljudska bića od mučenja, a osobito žene i djevojčice; poziva Komisiju da iznova razmotri svoju politiku pomoći zemljama u kojima postoji mučenje i da pomoći preusmjeri za potporu žrtvama;
- 2. pozdravlja nove mјere koje Komisija razmatra u svojoj komunikaciji pod nazivom „Prema

ukidanju genitalnog sakaćenja žena” (COM(2013)0833) i ponovno naglašava potrebu za usklađenošću unutarnjih i vanjskih politika Unije u pogledu te pojave; k tomu ponovno ustvrđuje da EU treba i dalje surađivati s trećim zemljama kako bi se iskorijenila praksa genitalnog sakaćenja žena; potiče države članice koje to još nisu učinile da kriminaliziraju genitalno sakaćenje žena u svojim nacionalnim zakonodavstvima i da osiguraju provedbu tog relevantnog zakonodavstva;

3. podupire zabranu kamenovanja bez odgode; naglašava da je to brutalan oblik pogubljenja;
4. izražava zabrinutost zbog slučajeva pogubljenja žena s poteškoćama mentalnog zdravlja ili s poteškoćama pri učenju;
5. izražava zabrinutost zbog uvjeta u kojima se drže žene i djeca koja na smrtnoj kazni čekaju pogubljenje;
6. osuđuje sve oblike nasilja nad ženama, posebno ubojstva iz časti, nasilje počinjeno zbog kulturnih ili vjerskih uvjerenja, prisilan brak, stupanje maloljetnika u brak, masovna ubojstva zbog spolne diskriminacije i ubojstva zbog miraza; potvrđuje da ih EU mora smatrati oblicima mučenja; poziva sve zainteresirane strane da aktivno rade na sprečavanju prakse mučenja preko obrazovnih mjera i mjera podizanja razine osviještenosti;
7. osuđuje sve oblike mučenja žena povezane s optužbama za vračanje ili čarobnjaštvo, što je praksa u brojnim zemljama diljem svijeta;
8. poziva vlasti u zemljama u kojima se to događa diljem svijeta da zabrane prisilne brakove, osobito kad su u njih uključena djeca;
9. priznaje da je mučenje nažalost pojava koja se razvija i da njegove trenutačne definicije kojima raspolažu UN i EU postaju zastarjelima i beskorisnima; stoga vjeruje da je od presudne važnosti boriti se protiv oblika mučenja u nastajanju koji se vrše nad ranjivim skupinama, posebice djecom;
10. prepoznaje potrebu za borbom protiv novih oblika mučenja i oblika mučenja u nastajanju koji se vrše uporabom informacijskih tehnologija kao što su psihičko mučenje i zlostavljanje žena i djece preko interneta i društvenih medija;
11. pozdravlja napredan i inovativan pristup Rimskog statuta koji se očituje u priznavanju seksualnog nasilja i nasilja na temelju spola, uključujući silovanje, seksualno ropstvo, prisilnu prostituciju, prisilnu trudnoću, prisilnu sterilizaciju i bilo koji drugi oblik seksualnog nasilja usporedive težine kao oblik mučenja i u tom smislu kao ratni zločin i zločin protiv čovječnosti; također pozdravlja provedbu programa za rehabilitaciju žena koje su pretrpjeli mučenje u organizaciji zaklade Međunarodnog kaznenog suda za potporu žrtvama, posebno u situacijama nakon sukoba;
12. poziva EU da nastavi sa svojom potporom, posebno u okviru Instrumenta financiranja za promicanje demokracije i ljudskih prava širom svijeta, za programe kojima se podupire i rehabilitira žene koje su pretrpjeli mučenje, a osobito one koje su žrtve seksualnog nasilja u situacijama nakon sukoba;

13. poziva države da snažno osude mučenje i nasilje nad ženama i djevojčicama počinjeno tijekom oružanih sukoba i u situacijama nakon sukoba; prepoznaće utjecaj seksualnog nasilja i nasilja na temelju spola na žrtve i preživjele, rodbinu, zajednice i društva i poziva na djelotvorne mjere za odgovornost i pravnu zaštitu kao i na djelotvorne pravne lijekove u tim slučajevima;
14. naglašava da je pravo na obrazovanje ljudsko pravo i da se iskorjenjivanjem nepismenosti, osiguravanjem jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju, uključujući spolni odgoj, te smanjenjem razlika među spolovima na svim razinama obrazovanja ojačava položaj žena i djevojčica, čime se doprinosi uklanjanju svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama i djevojčicama;
15. poziva EU da u svojem dijalogu o ljudskim pravima s trećim zemljama
  - (a) postupa prema slučajevima sustavnog silovanja tijekom oružanog sukoba kao prema ratnom zločinu i da ih u skladu s time kazni,
  - (b) postupa prema slučajevima nasilja na temelju spola koje se vrši sustavno ili u velikim razmjerima kao prema zločinu protiv čovječnosti i da ih u skladu s time kazni,
  - (c) prizna nasilje na temelju spola kao zločin i da izbjegne ponovno šikaniranje žrtava,
  - (d) pristupi rješavanju posebnih potreba najranjivijih žrtava, osobito žena i djevojčica,
  - (e) osigura da žrtve imaju pristup pravdi i
  - (f) promiče prevenciju, istragu i kazneni progon nasilja na temelju spola
- te da promiče ratifikaciju i provedbu Konvencije UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i da osigura da pitanje nekažnjavanja počinitelja mučenja ili neljudskog ili ponižavajućeg postupanja čini ključni dio mirovnih pregovora te da se promiče uloga žena u tim mirovnim procesima;
16. poziva EU da potakne zemlje koje to još nisu učinile da ratificiraju i provode Konvenciju UN-a protiv mučenja i Rimski statut i da uvrste relevantne odredbe tih dokumenata o nasilju na temelju spola u domaće zakonodavstvo;
17. smatra ključnim da državni odvjetnici i suci trebaju imati sposobnost i stručnost za propisno kazneno gonjenje i suđenje pojedinaca za zločine na temelju spola;
18. izražava svoju zabrinutost zbog kršenja ljudskih prava osoba za koje se prepostavlja da su pripadnici skupine LGBT ili koje su stvarni pripadnici skupine LGBT;
19. smatra da je propust da se transrodne zatvorenice odvoje od zatvorenika u zatvoru okrutno, nehumano, ponižavajuće i neprihvatljivo;
20. ističe potrebu da se pri provedbi odgovarajućih međunarodnih i nacionalnih standarda uzmu u obzir posebne potrebe zatvorenica na svim mjestima gdje su pritvorene;
21. poziva EU da u svojim dijalozima o ljudskim pravima promiče provedbu Standardnih

minimalnih pravila UN-a o postupanju sa zatvorenicima kako bi se osiguralo da se poštuje neotuđivo dostojanstvo zatvorenika te njihova temeljna prava i jamstva te kako bi se također osiguralo da se primjena pravila proširi na sva mjesto na kojima su osobe lišene slobode, uključujući psihijatrijske bolnice i policijske postaje;

22. poziva EU da u svojim dijalozima o ljudskim pravima promiče provedbu Pravila UN-a o postupanju sa zatvorenicama i nezatvorskim mjerama za počiniteljice kaznenih djela (Pravila iz Bangkoka) kako bi se ojačale međunarodne norme za postupanje sa zatvorenicama koje uključuju aspekte zdravlja, osjetljivosti na spolne razlike i skrbi za djecu.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	23.1.2014
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzylewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Klaß, Angelika Werthmann